

Statistická fyzika – ■-domácí úkol #11

■ Info

1. Ve čtvrtek v **17:00** konzultace přes Skype z učebny F4, kde budu na tabuli počítat příklady.
2. **Konzultace**
nyní je možné organizovat konzultace max. pro pět lidí přímo na univerzitě, tak pokud bude zájem, můžeme nějaké domluvit.

■ Příklady

1. Kmity krystalové mříže

Spočítejte tepelnou kapacitu krystalové mříže pro

- (a) Debyeův model,
- (b) Einsteinův model

krystalu.

2. Volná částice I

Spočítejte střední hodnotu souřadnice pro případ jednorozměrného pohybu volné částice uzavřené v oblasti $x \in [0, L]$, operátor hustoty v souřadnicové reprezentaci je ve tvaru

$$\rho(x, x', \beta) = \frac{1}{L} \exp\left(-\frac{\pi(x-x')^2}{\lambda_T^2}\right). \quad (1)$$

3. Volná částice II

Spočítejte maticové elementy operátoru hustoty volné částice v impulsové reprezentaci.

4. Volná částice III

Spočítejte střední hodnotu Hamiltoniánu volné částice přímým výpočtem v impulsové reprezentaci jako

$$\langle \mathcal{H} \rangle = \text{Tr}(\hat{\rho} \mathcal{H}). \quad (2)$$

5. Volná částice IV

Spočítejte střední hodnotu hamiltoniánu volné částice ze znalosti partiční funkce (v rámci kvantové fyziky),

$$Z = \frac{V}{\lambda_T^3}. \quad (3)$$

6. Dva fermiony

Spočítejte elementy maticové reprezentace operátoru hustoty a partiční funkci pro dva neinteragující fermiony.

■ Domácí úkol

1. Aplikace viriálového teoremu II

Systém obsahuje N velmi slabě interagujících částic a jeho teplota je dostatečně velká na to, abychom mohli použít k popisu klasickou statistiku. Každá částice má hmotnost m a osciluje v daném směru kolem své rovnovážné polohy. Spočítejte tepelnou kapacitu systému za teploty T v následujících případech

- (a) Vratná síla je přímo úměrná vychýlení x z rovnovážné polohy.
- (b) Vratná síla je úměrná x^3 .

Úlohy můžete počítat bez explicitního vyjádření příslušných integrálů. určete pomocí viriálového teoremu stavovou rovnici plynu.

2. Jak je důležité znáti Riemannovu funkci

Spočtete hodnotu Riemannovy funkce $\zeta(3/2)$

(a) numerickou integrací vztahu

$$\zeta(n) = \frac{1}{\Gamma(n)} \int_0^\infty \frac{x^{n-1}}{e^x - 1} dx,$$

(b) numerickým výpočtem sumy

$$\zeta(n) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^n}.$$